

מסורת הש"ס

(א) ע"י פירוש הערוך בערך
חלם, (ב) מגילה ה',
(ג) [שבעות טז, מגילה ג': י'],
(ד) [שי"ך לדף לא:], (ה) [ע"י
במוספת חולין סה. ד"ה
אע"פ],

תורה אור השלם

1. ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר אשר לו חמה לצמיית לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבול: ויקרא כה ל
2. ותורדם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא וישבת: יהושע ב טו

לעזי רע"י

מישטיי"ר. ארון כלים.

רבינו גרשום

[illegible][illegible][illegible]

ד) צעל כרחו. שהטילתם צדימו כי ה"ג דחקין הלל במתני: שלל
צפיו. כגון פה שהיה נטמן ומשום דחרמתי לריעותא איכא דשלל צפיו
הוא ובעל כרחו הוא משום הכי איצטרך ליה להלל לתקוני: מאי
הוא איצטרך ליה סקין. ואי רמי לוקח התם ולא הוה בעי לקבלינהו
הוא איצטרך להלל לתקוני דבעל כרחו

מיהו נתינה: ^(א) **גב' צים**. וקס
הצית אשר בעיר (ויקרא כה):
מגדלו. ^(ב) משט"ר וקצועה בקרקע:
ס"ל צים. והני דלעיל דמו לצית:
חולסות. מקום ^(ג) שני ראו
לורעה איכה ציינהו שדות ממס
לא קאמר רבי מאיר דהא צית כתיב
ציה אלף חולסות ומנולה קמריז דדמו
לצית דלאו צי זרעה נינהו ורואין
לצנין ^(ד) צית חולסות ליטול ממס
אכנים ומנולה ליטול ^(ה) מהן חול ורבי
יהודה סבר שדות דמו: **וספיקא**
צייחמות: **כפטיה קדלה**. חומה
דביטה בתוך החומה וקאמר צחומה
היא יושבת כלומר בעיר חומה היא
יושבת: **מתנ'י** שגגותיה חומתה.
שלא הקיפוה חומה אלף הקיפוה
בצמים ותכופות הצמים זו לזו כחומה:
שש תליות. שכל חומה ואחת שני
צמים מיקריא עיר: **קריה**. שם עיר
קטנה שמחוץ לציפורי: **גב' שור**
איגר. שגגותיה חומתה: **לוא חומה**.
לוא כתיב משמע לא ומשמע לו כלומר
אין לו עכשיו והיה לו חומה קודם
^(א) הוה נמי צית חלוט צהו: **מאי קאמר**.
וכי אין עיר מוקפת חומה בגליל אלף
גמלא ובעבר הירדן אלף ^(ב) גדוד:
עד

שיחין ומערות ואפילו שדות ת"ל אשר בעיר ואלא ה' חסדא אמר רב קטינא⁽⁶⁾ חולסית ומצולה איכא בנייהו ור' ז"מ אומר כבתיס ר' יהודה אומר כשדות: בית הבנוי אינו כבתי ערי חומה [וכו']:⁽⁷⁾ אמר רבי יוחנן ושניד² ותורידם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה (ר"מ) (ר' שמעון) סבר כפשטיה דקרא ור' יהודה ס' ולא בעיר חומה: מתני' יעיר שגגותיה חומתה וע' מימות יהושע בן נון אינה כבתי ערי חומה ואלו הן מצורות של שני בתים⁽⁸⁾ מוקפת חומה מימות יהושע בן נון ציפורי וחקרה של גוש חלב ויודפת הישנה וגמלא⁽⁹⁾ וירושלים וכן כיוצא בהן: גמ'⁽¹⁰⁾ ת"ר חומה ולא למטבריה ישימה חומתה⁽¹¹⁾ רבי⁽¹²⁾ אליעזר בר יוסי אומר שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן: ואלו הן בתי ערי בגליל וגדוד בעבר הירדן וחדיד⁽¹³⁾ ואונה וירושליכ

[illegible]

אֲשֶׁר לוֹ הַיּוֹמָה. פִּירֵשׁ רַש"י לֹא כְּחֵיב מִשְׁמַע לוֹ וּמִשְׁמַע לֹא כְּלוֹמַר אֵין בְּאֶלְ"ף וְקָרִי בַּיּוֹ"ן (ה) (בַּיּוֹ"ו וְלֹא קָרִי בְּאֶלְ"ף): **מֵאֵי קָאמֵר**. וְ תֹאמַר אֲמֵאֵי לֹא פִּרִּיךְ כִּמוֹ כֵּן אֲמַתְנִי וְיֵשׁ לֹמַר דְּפִרִּיךְ שְׁפִיר אֲצִרִיתָהּ

ובתי ערי חומה, והא דלא חייש רבא לקושיא דרב פפא משום דאם איתא דבע"כ היא נתינה בפניו ה' נתינה למה היה נטמן, וי"ל משום דמכסין פ

המוכר שדהו פרק תשיעי ערכין

מי איבד מידי? לאורייטאט? משמטא? והתקין הלל דלא תשמט ומשי
בשביעית בזמן הזה דרבנן ופשי"י והלל כרבי קבירא ליה דאמר
שביעית להשמטא מלוא בזמן הזה דרבנן ואע"ג דהלל צביט שני הוה
קבירא ליה דצביט שני הואיל ולא היה יוצא מוגה ללא היה מוגה
שמיטא ממדאורייתא ודאמרינן מנו

יוצלות לקדש שמיטין מדרבנן קאמר
 ואלון משמע דבצית שני היה יוצל ונהג
 מן התורה וכן משמע דכרימות
 פרק ארבעה מוסרי כפרה צסופו
 (יטו. ב.) ויחזו י"ח ידיהם להוציא (אח)
 דהיה ואשמים וגו' אמר רב חסדא
 מלמד שכולן שפחה חרופה צעלו ושפחה
 חרופה היינו חזיה שפחה וחזיה צת
 חזרין המאורסת לעצד עברי ואמרינן
 צפרקין דלעיל (דף כט.) דאין עצד
 עברי נהג אלא צבית דהוינן נהג
 אלמא נהגו יוצלות צבית שני וצ"ל דע"כ
 דאין עברי נמי דנהגו יוצלות צבית
 שני ואע"ג דכל ישראל לא חזרו צימי
 עורא דכתיבי (נחמיה ז) כל הקהל
 כאחד ארבע צבוא אלפים שלש מאות
 וששים ומיהו מכל צנט ושצט חזרו
 מנקטת והיו ספיר כמו כל יוציה עליה
 דכאמרינן לקמן שמהו יוצלות אע"ג
 דלא חזרו כולן וסנהי דפרק השולח
 (גיטין דף לו.) צ"ל דהלל לאו לדריה
 תקין אלא יודע היה שהצית היה
 עמיד ליחרצ ולפיכך חיקן פרוצול
 ואע"ג דדעי התם הלל כי מקין
 פרוצול לדריה הוא דתקין או לדרי
 ע"מ אלמא תקין היא לאו לאצי קצעי
 כי אס לרצא דמתקן התם הפקר
 צ"ד היה הפקר:

מִדְרָא צִמְרִיד הָלַץ
תִּתִּינָה תִּתִּינָה
כִּרְחוּ יֵעוּ כן [הוּי נִתְּנָה הָא בְּעֶמְלָא
נִתִּינָה בַע"כ] לָא הוּיָא נִתְּנָה.
כִּי (פִּשְׁטָא דִּלְיָן לֹא לֵאדֶם לִקְלָב מִתְּנָה
צַעַל כִּרְחוּ וְלֵא הוּיָא נִתְּנָה) וְאִם וְכִי
אִינְטֵרְיָן זֵה לְהִבְיָא דְרֵאִיָּה עַל זֵה
דִּמְתִּינָה צַעַל כִּרְחוּ לֵא הוּיָא נִתְּנָה
פִּשְׁטָא דִּלְיָן כִּי לֹא לֵאדֶם לִקְלָב מִתְּנָה
צַעַל כִּרְחוּ וְעוֹד הִכִּי פְלִיג עַל זֵה
רַב פִּפְּא וְיִי"ל דּוּדְלֵי מִתְּנָה דְּרֵשׁוֹת
שִׁאֲרִין לֹא שׁוֹם כּוֹרֵךְ פִּשְׁטָא דִּלְא הוּיָא
כִּי צַעַל כִּרְחוּ וְרַב פִּפְּא נִמִּי לֵא פְלִיג עַל
זֵה אֲלֵא בִּמְתַנָּה שִׁישׁ בֵּה כּוֹרֵךְ פְּלִיגִי כְּמוֹ
הִכָּא דְּלֹאֲמַר לֵה זֵה גִיטֵךְ עִי"ם שִׁמְתָן
לִי מִתְּנָתִי וְזוֹ הִיא לְרֵיבֵיהּ כְּדִי לְקַיֵּם
תְּנֵאִי הִגֵּט וְכוּן קִבְּלָה דִּמְתִּי
כִּי [אֲבָל] הִיא לְדִיכָא חוּבָה לְנוֹתָן

וגדול צתרא (צ"ק ק"ט. וס) הלוהו או שהפקיד אלנו צישוב לא יחזיר
 וכן צפרק מי שאלחו (גיטין ע"ה. וס) הרי זה גיטין על מנת שתתן לי
 חס מיירי אפי' בעל כרחו דבעל מדפליגי רבנן עליה ואמרי אינטינאו
 "מ שתתני מאתים וזו וחזר ואמר לה מחולין לך מהו תיביעי לרבנן
 יבא דלא אליהי לנדה אבל הכא לא קאמר מחולין לך ו"ה וכו' ע"כ
 יבא ממחולין לך וא"ל קאמר רשב"ג תתן לו דמיה אלאמא סבירא
 כח דלא הוה נתינה וי"ל דלרבא מיירי תתן דלמר רשב"ג תתן לו
 מגורשת והאי צביא דהתם אינה אליבא דרבא דלרבא ודאי אליבא
 ליה הוה נתינה צב"א כ"כ למה היה ללווק להטמין לימא לא מקבלינא
 גיר היה בוש ממנו אם לא היה מקבל וא"ת תשמע דלרבא אפילו
 הלל לא היתה כי אם שלא בפניו וכי אינטיריך ליה להלל לתקוני שלא
 רב פפא וי"ל דמוכח הכי דאם אימא דבפניו היה נתינה בעל כרחו
 לא אפשר לזכות לו ע"י אחר. אמר אלס שמע מינה מדאינטיריך ליה להלל
 ליה האי סבאל : **הורלות** פירשי' לישול משס אצנים ומזולה
 ל הימנה וזכרית ומזולה כמו (ברכות דף טז.) מזולה של דגים :

וְעַכְשָׁיו וְהִיא לֹא קוֹדֶם לָכֵן וְאִינוּ כֵּן בְּחֻמְשֵׁין מְדֻיָּקוֹת כִּי כְּחֵץ בֵּין [לֹא
אֵין עֵיר מוֹקֶפֶת חֹמֶה בְּגִלְלִי אֲלֵא גְמֵלָא וּבְעֵצֵר הִירְדֵּן אֲלֵא גְדוּד וְאֵם
לְפִי שְׂדֵקְדָקָה יוֹתֵר דִּמְפִּרְשָׁא בְּהִידֵּא גְמֵלָא בְּגִלְלִי וּגְדוּד עֵצֵר הִירְדֵּן:

הכח
נמי שלא בפניו ולא היה הלל מתקן לשכח, ואי משום לייחודי דוכתא לנתינת המעות אפשר שיזכר ליה אם לא היה מקבלם, או היה ירא שמא יכפוהו ב"ד לקבל, הרא"ש ז"ל:

עין משפט
נר מצוה

כז א מיי פיי"ג מהל'
שמיטה ויזבל הלכה יא:
מא ב מיי שם הל"ג:
מב ג מיי שם הל"ג:
מג ד מיי שם הל"ג:
מד ה מיי שם הל"ג:
מה ו מיי שם הל"ג:
מו ז מיי שם הל"ג:

מוסף רש"י

[illegible]

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת

תוס' ל"ד מראשנין רבין
 רבין דר"א מראשנין וכו'.
 גילין. ככלל ברעמלא
 ארץ תחתה, לענען מהלך
 איצטריין
 דערמולט פארשטאט איר
 און וואס בע"כ באמת
 שטען לו חצירו, ולענען
 פרען פאר פישטא ודמול
 ווייל ומפטר לוח אה וכו'
 הנוח בחיקן של מלות, וכן
 פארקן נמי מלות,
 הגול תחתיו (ב"כ קיח).
 עלוה מחבריו או שחפיד
 חפידים בייבוס אה ביישבו
 יחיו לו פ"ב, ע"כ, וואס
 איצט ברבד שטאט, הקט
 לקבל מחבריו ותבירו זו
 וזו כדבר אחרות חצירו כען
 ע"כ על תנאי דמאית וזו
 ז"א אחר, וואי ואי לא שמה